

LINSCHOTEN – VEREENIGING

UITNODIGING

Het bestuur van de Linschoten-Vereeniging heeft het genoegen u uit te nodigen voor de presentatie van deel 109 in de reeks Werken van de Linschoten-Vereeniging: *Oorlog in Atjeh. Het journaal van luitenant-ter-zee Henricus Nijgh, 1873-1874.*

Een belangrijk deel van zijn 34-jarige loopbaan bij de zeemacht verbleef luitenant-ter-zee Henricus Nijgh (1845-1917) in het roerige Atjeh, het onafhankelijke sultanaat waaraan Nederland in 1873 de oorlog verklaarde. Het was de langste en wreedste oorlog die Nederland in drieëneenhalve eeuw koloniale heerschappij voerde. Vele tienduizenden Europese en inheemse militairen en dwangarbeiders sneuvelden, raakten gewond of bezweken aan tropische ziekten. De materiële schade in Atjeh was enorm. De Nederlandse regering schatte het (ongetwijfeld geflatteerde) aantal Atjehse doden op 60 à 70.000. Vanuit eigen waarneming hield Nijgh een dagboek bij over deze nietsontziende oorlog. Nijgh vervulde getrouw zijn plicht, maar was wel kritisch. ‘Waarachtig, Holland is te klein om oorlog te voeren!!’ noteerde hij. Zijn journaal is uniek omdat het te velde is opgetekend én omdat aantekeningen van marineofficieren vrij zeldzaam zijn. Henricus Nijgh beschreef met veel treffende details de periode 10 augustus 1873 tot 10 januari 1874, toen hij na drie jaar onafgebroken dienst in Nederlands-Indië mocht repatriëren. Hierdoor miste hij net de triomfantelijke verovering van de kraton van Atjeh, die veertien dagen later plaatsvond.

Oorlog in Atjeh bevat behalve Nijghs journaal een inleiding over met name de tweede Atjeh-expeditie en over het leven van Henricus Nijgh, enkele kaartjes, een glossarium en diverse nog niet eerder gepubliceerde foto's.

Oorlog in Atjeh is ingeleid en bezorgd door dr. Herman Stapelkamp (geb. 1955), maritiem en koloniaal historicus en bibliothecaris en momenteel werkzaam als commissiegriffier bij de gemeente Rotterdam.

De presentatie van *Oorlog in Atjeh. Het journaal van luitenant-ter-zee Henricus Nijgh, 1873-1874* vindt plaats op zaterdag 6 november aanstaande om 14.00 uur in brasserie ‘De Pappégay’ in het Historisch Museum Rotterdam.

-/-

-/-

U bent vanaf 13.30 uur welkom. Het officiële programma begint om 14.00 uur en bevat de volgende onderdelen:

- 14.00 uur: Welkomstwoord mw. dr. A.M.C. van Dissel, voorzitter Linschoten-Vereeniging
- 14.05 uur: Lezing Azarja Harmanny MA, freelance journalist en fotograaf: “Zoeken naar de sultan. Inlichtingen tijdens de eerste jaren van de Atjehoorlog.”
- 14.30 uur: Inleiding dr. Herman Stapelkamp: “‘Waarachtig, Holland is te klein om oorlog te voeren!’ Van en over Nijgh en Atjeh.”
- 14.50 uur: Overhandiging van het eerste exemplaar van *Oorlog in Atjeh. Het journaal van luitenant-ter-zee Henricus Nijgh, 1873-1874* aan mevrouw J.A.E. Heeger-Nijgh, achterkleindochter van Henricus Nijgh
- 15.00 uur: Einde officiële gedeelte; gelegenheid tot bezichtiging van het Historisch Museum Rotterdam; uitreiking der boeken en borrel
- 16.30 uur: Einde programma

Plusleden van de Linschoten-Vereeniging kunnen tijdens de borrel na afloop van de presentatie hun exemplaar van *Oorlog in Atjeh* afhalen. Plusleden die niet in de gelegenheid zijn om de presentatie bij te wonen, krijgen hun exemplaar thuisgestuurd. In beide gevallen geldt dat de lidmaatschapsbijdrage over 2010 moet zijn betaald. Gewone leden ontvangen een acceptgiro, waarmee zij een exemplaar met ledenkorting kunnen bestellen.

Leden van de Linschoten-Vereeniging die de presentatie willen bijwonen, wordt vriendelijk verzocht zich uiterlijk 31 oktober aanstaande aan te melden bij de secretaris. Dat kan per e-mail (linschoten-vereeniging@xs4all.nl), telefonisch (010-4213021, tussen 19.30 en 21.00 uur) of door inzending van de antwoordstrook op de bijgevoegde Nieuwsbrief. Het aantal plaatsen in brasserie “De Pappégay” is helaas beperkt. Bij overtekening wordt een wachtlijst gehanteerd. Indien u na aanmelding alsnog verhinderd mocht zijn, wordt u vriendelijk verzocht dit aan de secretaris door te geven. U kunt er een medelid mee van dienst zijn!

Namens het bestuur van de Linschoten-Vereeniging,

Anita van Dissel, voorzitter

Het Historisch Museum Rotterdam is gevestigd in het zogenoemde Schielandshuis, Korte Hoogstraat 31, 3011 GK Rotterdam (tel. 010 217 67 67). Het Schielandshuis is bereikbaar met openbaar vervoer (metrolijnen A, B, C en D, metrohalte Beurs; tramlijnen 8, 21, 23 en 25, halte Beurs). In de buurt van het museum zijn diverse parkeergarages (volg P-route centrum). Het museum is gratis toegankelijk voor genodigden voor de presentatie via de hoofdingang van het museum of via de zijingang aan het Bulgersteyn.